

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/134/2017
Identifikačné číslo spisu:	5313200556
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5313200556.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. G., bývajúceho v P., zastúpeného Advokátskou kanceláriou VARMUS s.r.o., s o sídlom v Čadci, Palárikova č. 83, proti žalovaným 1/ M. O., bývajúcemu v T., zastúpenému Advokátskou kanceláriou STEHURA & partners, s.r.o., so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa č. 2080 a 2/ O. A., bývajúcemu v T., zastúpenému JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom so sídlom v Čadci, Mierová č. 1725, o náhradu škody za výrub drevnej hmoty, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5 C 9/2013, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 16. marca 2016 sp. zn. 7 Co 724/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného 2/ o d m i e t a .
Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 29. júna 2015 č. k. 5 C 9/2013-265 zamietol návrh žalobcu v celom rozsahu a zaviazal ho nahradiť žalovanému 1/ trovy právneho zastúpenia vo výške 895,11 eur a žalovanému 2/ trovy právneho zastúpenia vo výške 2 566,20 eur. Základom nároku konania bola náhrada škody za výrub drevnej hmoty na parcelách KN-C č. 13028/4 až 14 zapísaných na LV č. XXXX k. ú. P. a na parcelách KN-C č. 3350/10, 3350/11 zapísaných na LV č. XXXX k. ú. C.. Súd prvej inštancie zamietol návrh z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ako aj z nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovaných. Poukázal na to, že združenia „Klieštik a spol. Zárubok Gábori Oščadnica“ a „Spoločenstvo vlastníkov Zárubkové združenie súkromných vlastníkov lesov Horelica“ sú združeniami bez právnej subjektivity, preto tvoria nerozlučné spoločenstvo podľa § 91 ods. 2 O.s.p. a z tohto dôvodu mali podať návrh všetci spoluvlastníci zapísaní za LV č. XXXX k. ú. P., ako aj na LV č. XXXX k. ú. C.. Ako žalovaní mali byť takisto uvedení všetci spoluvlastníci parcely KN-E č. 2048/1 k. ú. C.. Návrh zamietol aj preto, že žalobca a ostatní spoluvlastníci združení v spoločenstve vlastníkov registrovanom na Lesnom úrade Čadca pod názvom „Klieštik a spol. Zárubok Gábori Oščadnica“, nepreukázali svoje vlastnícke právo k parcelám KN-C č. 3350/10 a 3350/11, zapísaných na LV č. XXXX k. ú. C.. Žalobca takisto nepreukázal ani spoluvlastnícke právo členov Oščadníckeho združenia k sporným nehnuteľnostiam, preto nikto nemohol zasiahnuť do ich vlastníckeho práva, a tým nebolo preukázané ani porušenie povinnosti ako podmienka

náhrady škody. Poznamenal, že v konaní o náhradu škody nemožno prejudiciálne riešiť otázku vlastníctva a tým prejudiciálne ustaľovať účastníka v konaní, t. j. žalobcu, nakoľko kataster podľa § 159 ods. 2 O.s.p. je viazaný výrokom rozsudku, nie odôvodnením rozsudku a prejudiciálne určené vlastníctvo by nebolo zapisateľné do katastra nehnuteľností. Taktiež uviedol, že v konaní o náhradu škody nie je možné riešiť zmenu katastrálnej hranice medzi dvoma katastrálnymi územiami. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu a žalovaného 2/ uznesením zo 16. marca 2016 č. k. 7 Co 724/2015-303 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z 29. júna 2015 č. k. 5 C 9/2013-265 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aktívnu a pasívnu legitímáciu žalobcu a žalovaných v súvislosti so spoluvlastníctvom veci. Žalobca ako spoluvlastník nehnuteľností bol podľa odvolacieho súdu v danom prípade aktívne legitimovaný k náhrade škody, pretože podieloví spoluvlastníci nehnuteľností sú z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci solidárni. Zároveň aj spôsobenie škody viacerými škodcami má za následok ich solidárnu zodpovednosť, a teda skutočnosť, že žalovaný 2/ je z právneho úkonu týkajúceho sa spoločnej veci povinný spoločne a nerozdielne s ostatnými spoluvlastníkmi v právnych dôsledkoch znamená, že žalobca bol oprávnený po ňom požadovať celé plnenie ako náhradu škody za výrub drevnej hmoty v rámci konania združenia, a teda bol pasívne legitimovaný. Pokiaľ išlo o vecnú legitímáciu pri náhrade škody spôsobenej na veci, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve a spôsobenej viacerými škodcami, podľa odvolacieho súdu nejde o nerozlučné spoločenstvo ale postačuje, ak jeden z podielových spoluvlastníkov podá žalobu na náhradu škody aj len voči jednému škodcovi. Okrem toho súd prvej inštancie, pokiaľ išlo o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v odôvodnení poukázal na to, že poverenie zo 6. decembra 2012 považuje za neplatné, nakoľko obchádza zákon, avšak bližšie toto svoje tvrdenie nijakým spôsobom neodôvodnil. Súd prvej inštancie tiež nesprávne postupoval keď uviedol, že v konaní o náhradu škody nemôže prejudiciálne riešiť otázku vlastníctva k nehnuteľnostiam, na ktorých malo dôjsť ku škode. Odvolací súd poukázal na to, že sporné medzi účastníkmi bolo iba vlastníctvo k nehnuteľnostiam na LV č. XXXX, avšak nebolo sporné vlastníctvo k nehnuteľnostiam na LV č. XXXX, napriek tomu sa súd prvej inštancie nezaoberal, či na týchto nehnuteľnostiach nedošlo ku škode. Preto v ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie zaoberať sa prejudiciálnou otázkou vlastníctva k nehnuteľnostiam evidovaných na LV č. XXXX k. ú. C. a ustáliť, na ktorých pozemkoch došlo k výrubu dreva. V prípade ak súd prvej inštancie zistí, že k výrubu dreva došlo skutočne na pozemkoch patriacich do spoluvlastníctva vlastníkov združených do združenia „Klieštik a spol. Zárubok Gábori Oščadnica“ bude potrebné zistiť, kto zodpovedá za tento neoprávnený výrub v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na záver odvolací súd uviedol, že až po takomto doplnení dokazovania bude môcť súd prvej inštancie vo veci vydať nové rozhodnutie.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu zo 16. marca 2016 č. k. 7 Co 724/2015-303 podal žalovaný 2/ (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá jeho možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Konanie pred odvolacím súdom je podľa jeho názoru postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Dovolateľ mal za to, že predseda senátu odvolacieho súdu mal na prejednanie podaných odvolaní nariadiť pojednávanie podľa § 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p., pretože si to vyžadoval verejný záujem. Odvolací súd teda nesprávne posúdil neexistenciu tohto verejného záujmu, čím bola odňatá jeho možnosť konať pred súdom. Podľa názoru dovolateľa je rozhodnutie odvolacieho súdu nesprávne, nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné) a zmätočné. Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca a žalovaný 1/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadřili.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalovaný 2/), zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovaného 2/ bolo podané pred 1. júlom 2016 (24. mája 2016), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

8. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie dovolateľa nesmeruje proti uzneseniu, ktoré bolo uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť jeho dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené by dovolanie žalovaného 2/ bolo prípustné, iba ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaný 2/ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. Dovolaciemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka žalovaného 2/, podľa ktorej mu mal odvolací súd svojím postupom odňať v tejto veci možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

11. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či doplňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods. 1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.).

12. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd nezistil žiadne porušenie procesných predpisov zo strany odvolacieho súdu, ktorým by došlo k odňatiu možnosti žalovaného 2/ konať pred súdom. Žalovaný 2/ mal v konaní zachované všetky vyššie uvedené procesné oprávnenia a súd mu vytvoril priestor pre ich realizáciu.

13. Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred odvolacím súdom v tom, že na prejednanie podaných odvolaní nebolo nariadené pojednávanie, ktoré si podľa jeho názoru vyžadoval dôležitý verejný záujem. Dovolací súd uvádza, že podľa § 214 O.s.p. (platného v čase rozhodovania odvolacieho súdu) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d) to vyžaduje dôležitý verejný záujem (ods. 1). V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (ods. 2). V zmysle citovaného ustanovenia odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania vždy, ak nebol daný ani jeden z uvedených dôvodov, pričom oprávnenie na ich posúdenie mal výlučne odvolací súd; ten zvažoval, či treba dokazovanie doplniť alebo zopakovať (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a posudzoval existenciu dôležitého verejného záujmu, ktorý bol dôvodom na nariadenie pojednávania len vtedy, ak by otázky, ktoré boli predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a ak by ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov konania mohla byť významná i pre iné subjekty.

14. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, nebol splnený ani jeden z dôvodov pre nariadenie pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p., a teda nebol preukázaný ani dovolateľom tvrdený dôležitý verejný záujem, preto odvolací súd nebol povinný v predmetnej veci nariadiť pojednávanie; mohol postupovať podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. a pokiaľ pojednávanie nenariadil, neodňal svojím postupom žalovanému 2/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

15. Žalovaný 2/ vyvodzuje procesnú vadu konania vymenovanú v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. aj z toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepresvedčivo odôvodnené (nepreskúmateľné), nesprávne a zmätočné.

16. K námietke nepreskúmateľnosti (t. j. nedostatku v odôvodnení) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorou žalovaný 2/ odôvodnil prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd poznamenáva, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a je aktuálne aj v danom prípade.

17. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

18. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo s ňou nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. K ďalším námietkam vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že dovolateľ nimi len vyjadroval svoj nesúhlas s výsledkom sporu a právnym posúdením veci odvolacím súdom. Dovolací súd preto zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalovaný 2/ má odlišný právny názor než odvolací súd bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavy“) v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

20. Neopodstatnená je tiež námietka dovolateľa, v rámci ktorej tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo „zmätočné“. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v danom prípade dostatočne zistil skutkový stav, právne vec posúdil a odôvodnil svoje rozhodnutie. Vzhľadom na to dovolací súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu nemal v dovolateľom uvažovanom zmysle za následok procesnú vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

21. Dovolateľ ďalej namieta, že v konaní došlo k inej vade konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že tzv. „iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod, úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/ 2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

22. Žalovaný 2/ namieta aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych

predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

23. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

24. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného 2/ nebolo možné vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného 2/ podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.